

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-121 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-36/914-221
Karar Tarihi : 19.08.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Evrim Özgül KAZAK, Hatice YAVUZ

C. BAŞVURUDA BULUNAN : - Bir Numara Radyo ve Televizyon Yayınları A.Ş.
Temsilcisi: Av. Mehmet Kamil ESİNLİ

20

Kavacık Mah. Kürşat Cad. Turap İş Hanı 3B Zemin Kat No:1A
Kavacık Beykoz / İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

-Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.
Cihannüma Mah. Yıldız Cad. No:34 Polat Tower 34353
Beşiktaş / İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin yabancı kanallar lehine ayrımcılık yaparak yayıncılık piyasasındaki rekabeti bozduğu iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayetçi tarafından gönderilen dilekçede;

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından kendilerine verilen yayıncılık izni çerçevesinde 1995 yılından bu yana Number One FM Radyo ve Nr 1 logosu altında radyo ve televizyon yayıncılığı alanında faaliyet gösterdikleri,
- Halen RTÜK tarafından verilen izin çerçevesinde karasal ve uydudan radyo ve televizyon yayını yaptıkları,
- Daha önceleri Dijital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye (Digitürk) ait platformda da yer aldıkları,
- Digitürk'ün platforma girişlerde yabancı yayın kuruluşlarından herhangi bir bedel talep etmez iken, ulusal yayın kuruluşlarından platform kirası olarak fahiş bedeller talep ve tahsil ettiği, bu yolla Digitürk'ün yayıncılık piyasasındaki eşitlere farklı muamele yapmak suretiyle piyasalardaki rekabeti bozacak şekilde hareket ettiği,
- Digitürk'ün 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı bu eylemleri nedeniyle söz konusu platformdan ayrıldıkları

40

belirtilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

50 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 27.05.2009 tarih ve 3722 sayı ile intikal eden başvuru üzerine yapılan incelemeler neticesinde hazırlanan 24.06.2009 tarih ve 2009-2-121/BN-09-EÖK sayılı Bilgi Notu ve ekleri, 25.06.2009 tarih, REK.0.06.00.00-110/217 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-31 sayılı Kurul toplantısında ele alınmış ve önaraştırma açılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 13.08.2009 tarih ve 2009-2-121/ÖA-09-EÖK sayılı Önaraştırma Raporu 17.08.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-110/314 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-36 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

60 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Digitürk hakkında şikayete yönelik olarak bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Şikayet konusuna yönelik olarak şikayetçiden 17.07.2009/3004, 06.08.2009/ 3229 tarih ve sayılı yazılar ile, AGB Nielsen Media Research (AGB)'den 17.07.2009 tarih ve 3005 sayılı yazı ile bilgi talep edilmiştir. Söz konusu yazılara ilişkin olarak şikayetçiden gelen yazı 10.08.2009 tarih ve 5671 sayıyla, AGB'den gelen yazı 22.07.2009 tarih ve 5188 sayı ile Kurumumuz kayıtlarına intikal etmiştir. Digitürk'ten talep edilen bilgiler ise 04.08.2009 tarih ve 5558 sayılı, 11.08.2009 tarih ve 5687 sayılı yazılar ile Kurum kayıtlarına girmiştir.

I.1. Taraflar

I.1.1. Bir Numara Radyo ve Televizyon Yayınları A.Ş.

Bir Numara Radyo ve Televizyon A.Ş., Number One FM Radyo logosu altında radyo yayıncılığı, Nr 1 logosu altında da televizyon yayıncılığı alanında faaliyet göstermektedir. Nr 1 logosu altında yayın yapan televizyon kanalı (Number 1 Televizyonu) yayınlarını izleyicilere kablo ile uydu üzerinden ileten, müzik alanında yayın yapan tematik bir televizyon yayın kuruluşudur.

I.1.2. Digitürk

80 Digitürk, Telekomünikasyon Kurulu'nun 4.4.2005 tarih ve 2005/177 sayılı kararı uyarınca sahip olduğu 2.Tip Telekomünikasyon Ruhsatını, tamamına sahip olduğu Digital Platform Teknoloji Hizmetleri A.Ş.'ye (Digital Teknoloji) devreden ve halihazırda platformun içerik hizmetlerinin pazarlanması amacıyla tüketicilere üyelik satışı alanında faaliyet gösteren bir teşebbüs konumundadır. Bu çerçevede Digital Teknoloji platform işletmecilerine yönelik teknik altyapı sağlama faaliyeti ile iştiğal ederken, Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. abonelik satışı/içerik pazarlama faaliyeti alanında hizmet vermektedir. Digitürk bu kararda, Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. yerine geçecek şekilde kullanılmakla birlikte, söz konusu logonun karşılığı olarak, altyapı faaliyetlerine yönelik kullanımlarda Digital Teknoloji'nin dikkate alınması gerekmektedir.

I.2. Değerlendirme

90 Şikayet dilekçesinde özetle, Digitürk tarafından yabancı ve yerli kanallar arasında ayrımcılık yapıldığı iddia edilmektedir. Buna göre Digitürk, yabancı kanallardan herhangi bir ücret talep etmez iken, yerli kanallara bünyesinde yer vermek için platform kirası adı altında birtakım fahiş bedeller talep etmektedir. Bu çerçevede, Digitürk'te yer alabilmek için yabancı kanalların aksine, yerli kanalların belli bir ücrete katlanmaları gerekmektedir. Şikayet dilekçesinde, Digitürk tarafından hayata geçirilen bu uygulamanın yayıncılık piyasasındaki eşit durumdaki alıcılara farklı muamele

yapılması suretiyle rekabetin bozulması şeklinde yorumlanması gerektiği, Digitürk'ün 4054 sayılı Kanun'a aykırı söz konusu uygulaması nedeniyle platformdan ayrıldıkları ifade edilmektedir.

100

Number 1 Televizyonu'nun halihazırda Digitürk'te yer alıp almadığı, yer almıyor ise hangi tarihte ve hangi gerekçelerle platformdan ayrıldığına yönelik olarak Digitürk'ten bilgi talep edilmiştir. Digitürk tarafından gönderilen yazıda,

110

- Number 1 Televizyonu ile Digitürk arasında imzalanan sözleşme hükümleri uyarınca Number 1 Televizyonu tarafından yapılması gereken ödemelerin zamanında yerine getirilmediği ve temerrüde düşüldüğü,
- Bu çerçevede 05.01.2009 tarihli noter ihtarnamesi ile borçlarını ödemeleri gerektiğinin kendilerine ihtar edildiği, borçların ödenmemesi üzerine 12.5.2009 tarihli noter ihtarnamesi ile sözleşmenin feshedildiği ve platform üzerinden yayınlarının durdurulduğunun kendilerine tebliğ edildiği,
- Digitürk'ün muaccel alacağına ilişkin davanın halen İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde devam ettiği,
- Bu nedenle Number 1 Televizyonu'nun halihazırda platformun yayın buketi içerisinde yer almadığı

120

ifade edilmiş, ilgili noter ihtarnamelerine yazıları ekinde yer verilmiştir. Söz konusu duruma ilişkin olarak Number 1 Televizyonu'ndan istenen bilgilere cevaben gönderilen yazıda ise, Digitürk platformu üzerinden yayınlarına 2009 yılı Mart ayında aralarındaki sözleşmenin sona ermesi üzerine son verildiği ifade edilmekle birlikte, borçların ödenmemesi üzerine yayınlarına son verilmesi hususunda herhangi bir bilgi veya belgeye yer verilmemiştir. Bu çerçevede, dosya mevcudu bilgilerden, Number 1 Televizyonu'nun platform üzerinden yapılan yayınlarına, Digitürk ile aralarındaki anlaşmanın şartlarını yerine getirmemesi nedeniyle bizzat Digitürk tarafından son verildiği, dolayısıyla şikayet dilekçesinde yer verildiği şekilde Number 1 Televizyonu'nun, Digitürk platformundan, yerli ve yabancı kanallar arasında yapılan ayrımcı ücret uygulaması nedeniyle kendilerinin ayrıldıkları iddiasının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmaktadır.

130

Bununla birlikte, şikayet dilekçesinde yer verilen yerli ve yabancı kanallar arasında, talep edilen ücretler bakımından bir ayrımcılık yapıldığı ve söz konusu uygulamanın yayıncılık piyasasındaki rekabeti bozduğu iddiasının ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir. Şikayet dilekçesinde, Digitürk'ün yerli ve yabancı kanallardan farklı ücretler talep etmek suretiyle yayıncılık piyasasında yabancı kuruluşlar lehine bir durum yarattığı ve eşit durumdaki alıcılara farklı muamele yaptığı iddia edilmektedir. Buna göre yerli ve yabancı yayıncılardan farklı ücretler talep edilmesi suretiyle yabancı kanallar lehine bir maliyet avantajı yaratılabilmektedir. Bu çerçevede öncelikle, Digitürk tarafından yerli ve yabancı televizyon yayıncıları arasında farklı ücretler talep edilmesi uygulamasının bir ayrımcılık olarak kabul edilip edilemeyeceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

140

Televizyon yayıncılığını (görsel medyayı), bir iletişim yöntemi/biçimi olarak, çeşitli organizasyonlar tarafından çeşitli şekillerde yaratılan mesajların yine çeşitli araçlar vasıtası ile izleyicilere görsel olarak sunulması/iletimi hizmeti olarak tanımlamak mümkündür. Televizyon yayıncılığı değer zinciri aşamalarında gerçekleştirilen faaliyetleri; tedarik (içerik), üretim ve iletim başlıkları altında özetlemek mümkündür.

150 Tedarik, televizyon kanallarının programlarını oluşturabilmek için gereken içeriği, iç ve dış kaynaklardan temin etmesi anlamına gelmektedir. Ağırlıklı olarak haber ajansları, prodüksiyon şirketleri, film şirketleri ve spor karşılaşmaları yayın haklarına sahip kuruluşlar dış kaynakları oluşturmaktadır. Üretim aşaması, içerik ve hizmetin paketlenildiği bir başka deyişle kanalların satın aldıkları programlar ile kendi kaynakları ile yaptıkları programları kullanarak yayın akışı oluşturma aşamasını içermektedir. Televizyon yayıncılığı değer zincirinin dağıtım aşamasını ise, dışarıdan temin edilen ya da kanalların kendileri tarafından yapılan programlardan oluşturulan yayın akışının izleyiciye ulaştırılması oluşturmaktadır.

160 Televizyon yayıncıları görüntüleri izleyicilere karasal verici, kablo ve uydu olmak üzere genel olarak üç iletim tekniği aracılığı ile ulaştırmaktadır. Bununla birlikte, televizyon kanalları ulaşılan izleyici sayısını arttırabilmek için, zaman zaman farklı iletim tekniklerini bir arada kullanarak (örneğin hem uydu hem de kablo üzerinden) yayın yapmayı tercih etmektedir. Söz konusu tekniklerinin dışında son dönemde gelişmekte olan bir diğer televizyon yayını iletim ortamı ise dijital platformlardır.

170 Bilindiği gibi, paralı televizyon yayıncılığının ilk örneklerini analog yayın yapan şifreli televizyon kanalları oluşturmaktadır. Dijital teknolojinin yayıncılıkta kullanılması sonrasında şifreli yayıncılık önemli gelişmeler kaydetmiş ve çok sayıda kanalın yanı sıra spor, çocuk ve sinema gibi ek paketler sunan platformlar ortaya çıkmıştır. Söz konusu platformlardan biri olan Digitürk çok sayıda televizyon kanalının bir paket halinde şifrelenmiş bir şekilde izleyicilere ulaştırılması işlevini içeren platform işletme faaliyetini yerine getirmektedir.

Digitürk platformunda yer alan yayınların şifreli olması dolayısı ile izleyicilerin yayınları alabilmeleri için belirli bir meblağ karşılığında platforma abone olmaları gerekmektedir. Bu nedenle, şifreli/ödemeli televizyon kanallarına benzer bir biçimde, digital platformlarda her ne kadar reklam ya da sponsorluk gibi finansman kaynaklarına sahip olsalar da, esas olarak abonelik gelirleri ile finanse edilmektedir.

180 Bu anlamda Digitürk benzeri sayısal platformlar izleyicilerin kendilerine abone olabilmelerini temin etmek için, hem özellikle sinema/dizi kanalları ile spor (çoğunlukla futbol) karşılaşmalarına yönelmekte hem de açık ya da tematik kanallara da platformlarında yer vererek, izleyicileri kendilerine çekmeye/abone yapmaya ve bu şekilde gelirlerini ençoklamaya çalışmaktadır. Dolayısı ile Digitürk'ün esas faaliyet alanının, bir yayın iletim yolu/hizmetinden ziyade, televizyon kanallarının bir buket halinde izleyiciye sunulmasıyla platformun abone kazanması ve bu suretle abonelik geliri elde edilmesi şeklinde tanımlamak daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

190 Dolayısıyla izleyicilere içerik temin eden televizyon kanalları (açık, tematik vb.) ile sayısal platformlar arasında karşılıklı ihtiyaçtan kaynaklanan bir ticari ilişki söz konusudur. Sayısal platformlar, sinema/dizi ve spor karşılaşmalarının yer aldığı kanallara ek olarak açık kanallara da platformda yer verirken, söz konusu kanallarda bu iletim yöntemi ile platforma üye abonelere de ulaşabilme şansına sahip olmaktadır. Bu anlamda platform ve kanallar arasındaki ilişki tamamen arz ve talep koşullarına uygun bir biçimde gerçekleşmektedir. Bir başka deyişle, zaman zaman kanallar platform da yer alabilmek için diğer tarafa ücret öderlerken (özellikle açık kanallar), zaman zaman da platformlar bazı kanalların (tematik kanallar gibi) platformlarında yer alabilmesini temin etmek için karşı tarafa ücret ödemektedirler.

200 Bu çerçevede, abonelik gelirlerinin ençoklanması için, izlenme oranları yüksek kanallardan ücret alınmaması veya üstüne ücret ödenmesi mümkün iken, izlenme oranları düşük kanallardan ücret talep edilebilecektir. Dolayısıyla farklı yayın kuruluşlarının farklı gerekçeler ve farklı ücretlerle platforma kabul edilmeleri tamamıyla platform işletmeciliği faaliyetinin tanımı gereği oluşan bir durumu ifade etmektedir. Konu ile ilgili olarak Digitürk tarafından gönderilen yazıda da yabancı yayın kuruluşlarının; abonelerinin talepleri, kanalın uluslararası popülaritesi, tüm dünyada tanınmış olması gibi kriterler bakımından değerlendirildikleri ve nihai olarak yayının platforma getireceği katma değere göre karar verildiği ifade edilmiştir. Bu çerçevede, farklı yayın kuruluşlarının Digitürk nezdinde eşit konumdaki alıcılar olarak kabul edilmesi ve dolayısıyla yerli ve yabancı yayın kuruluşlarından farklı ücretler talep edilmesi uygulamasının ayrımcılık olarak kabul edilmesi mümkün görünmemektedir.

210 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun 41. maddesi uyarınca Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Başkan V.
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Mehmet Akif ERSİN

Doç. Dr. Mustafa ATEŞ

İsmail Hakkı KARAKELLE

Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY

Murat ÇETİNKAYA

Reşit GÜRPINAR